

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Előterjesztés Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrízis intézkedési tervének elfogadására
Az előterjesztő megnevezése:	Budai Lóránt polgármester
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2023. február 22.
Mellékletek száma:	1 db
Mellékletek megnevezése:	Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrízis intézkedési terve
Feladatot jelent:	az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetői
Véleményező bizottság:	- VGB
Egyéb véleményező szerv:	-
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2023. február 15.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	dr. Mága Anita
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	Nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/1871-4/2023.
Előkészítésben résztvevők:	Hegyí István irodavezető, Dezső Róbert városfejlesztési ügyintéző

Előterjesztés

Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrízis intézkedési tervének elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az energiaárak váratlan és jelentős mértékű növekedése a fontossági sorrend első helyére rangsorolta a rövid távú energiakrízis intézkedési terv elkészítését. A közfeladatokat ellátó intézmények esetében a 2021. és a 2022. évi fogyasztási adatok kigyűjtése már az előző félév végén elkezdődött (PANDA szoftver bevezetésével), majd ezt követte a beavatkozási pontok, módszerek felsorolása, mely alapján most nyílik arra lehetőség, hogy a fenntarthatóság iránt elkötelezett Képviselő-testület döntést hozzon arról, milyen irányelvek alapján valósuljanak meg az intézkedések. Jelen előterjesztés általánosságban bemutatja a beavatkozási pontokat és felhatalmazást ad az önkormányzati tulajdonú cégek és az intézmények vezetőinek arra, hogy saját intézményükben az adottságaikhoz, közszolgáltatásukhoz és munkavállalóik közösen meghatározott vállalásaihoz igazítva meghatározzák az intézmények egyedi intézkedéseit.

A Fenntartható Energia és Klíma Akciótervben elfogadott célok elérése érdekében, valamint a „2015. évi LVII. törvény az energiahatékonyságról”, illetve a „122/2015. (V.26.) Korm.rendelet az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról” jogszabályokban foglaltak alapján az Önkormányzat intézményeinek ún. energiamegtakarítási intézkedési tervet (EMIT) szükséges összeállítani 2023. március 31-ig., majd az abban foglaltak egy öt éves időszak alatt megvalósítani. A beruházást nem igénylő beavatkozások azonnali végrehajtása, a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások költségigényének nagyságrendi meghatározása lehetővé teszi, hogy a költségvetés tartalékából átcsoportosítható forrást allokáljon a Képviselő-testület a beszerzésekre annak érdekében, hogy a megnövekedett energiaárak okozta kiadás növekedését az energiafelhasználást csökkentő fejlesztésekkel mérsékelni tudja. A beruházást igénylő és hatásában jelentős fejlesztési igények felmérése, összesítése a tervező munkát segíti, meghatározhatóvá válik azon forrás mennyisége, mely a fejlesztésekhez szükséges.

A kulcs a beavatkozási pontok azonosítása, intézményenként külön - külön. Az energiamegtakarítási lehetőségek priorizálása során elsődlegességet élvez a beruházási költséget nem igénylő, vagy csak alacsony beruházási költségű intézkedések meghatározása, az intézményt használók és a fenntartók energiahatékonyságot növelő szemléletformálása.

Kiemelt feladat azon fejlesztési lehetőségek feltérképezése, amelyeket az intézmények beazonosítottak, megvizsgáltak és elkötelezettek a megvalósítás irányában, azonban erőforrás hiányában egyelőre nem képesek megvalósítani. A beruházást igénylő intézkedések esetében a terv és a költségbecslés elkészítése annak érdekében, hogy megnyíló pályázati forrás esetén azonnal be lehessen nyújtani a pályázatot. Folyamatos pályázatfigyeléssel elérhető, hogy az intézmények időben, megfelelő műszaki tartalommal pályázhassanak a fejlesztések megvalósítására.

A beavatkozási pontok kidolgozása során minden olyan lehetőséget fel kell tártani, amellyel energetikai megtakarítás érhető el. Az intézkedési terv alapja az intézmény energetikai állapotának felmérése energetikus bevonásával. A vizsgálatok során meg kell állapítani, hogy az adott épületek esetében milyen energiahatékonyságot növelő lehetőségek vannak, majd a becsült beruházási költség alapján csoportosítani kell azokat. Az intézkedéseket, a rendelkezésre álló forrásokat és műszaki megvalósítási lehetőségeket figyelembe véve határidőt, megvalósításért felelős személyt és becsült megtakarítási értéket kell meghatározni. A megvalósítási lehetőségek mellé indikátorokat kell rögzíteni, amelyek az intézkedés volumenét egyértelműsítik.

Kampányjellegű, de időszakonként ismétlődő szemléletformálás tervezése a célszerű: ismertetni kell a munkatársakkal az energiahatékonysággal és klímaváltozással kapcsolatos kötelezettségeket, valamint be lehet mutatni az intézmény helyzetét, energiafogyasztásával kapcsolatos tényeket: infografikával, posztterekkel, jó gyakorlatok-praktikák megosztásával. A szemléletformálási cél eredményes eléréséhez a legmegfelelőbb módszer kiválasztása az adott épület típusától, használati szokásaitól, használati idejétől, az épületben dolgozók és látogatók számától, összetételétől, együttműködési hajlandóságától, korától, képzettségétől függ. Az elérhető célok, módszerek megfogalmazása az épületben huzamosan tartózkodó munkatársak közös elhatározása lehet, a közös kidolgozás a megvalósítás sikerességét is befolyásolja.

Általánosságban a következő beavatkozási pontok lehetségesek:

Beruházást nem igénylő beavatkozások

- energiamegtakarítási terv készítése minden nagyobb fogyasztású intézmény esetében
- gépészeti, épületgépészeti veszteségfeltárás vagy energetikai audit elkészíttetése
- a távmunka megvizsgálása; a téli igazgatási szünet meghosszabbítása
- üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (pl. nyáron éjszakai átszellőztetés; gépi szellőztetés hiányában észszerű szellőztetés télen)
- üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, hosszabb szünetekben az iskolákban a használati melegvíz cirkuláció szüneteltetése)
- fűtési rendszer vízhőmérsékletének csökkentése
- lekötött teljesítmények csökkentésének lehetőségei, szolgáltatói szerződések felülvizsgálata
- az energia (villany, gáz) beszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárások előkészítése, a közbeszerzések lebonyolítása
- üzemviteli javaslatok - a rendszerek üzemelési hatékonysága a rendszeres ellenőrzéssel, karbantartással növelhető, rendszerek besabályozása, a szabályozó elemek állapotának ellenőrzése
- szemléletformáló intézkedések: üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, felhasználói szokások megváltoztatása, tájékoztató kiadványok kiadása, kihelyezése, megosztása, energiamegtakarításra vonatkozó dolgozói javaslatok támogatása, motiváció

Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

- tervszerű megelőző karbantartás
- a világítási rendszer programozott működtetése, jelenlét-érzékelők felszerelése
- energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben)
- energiatakarékos berendezések (számítógépek, monitorok, hűtők, stb.) beszerzése, a meglévő berendezések használata során az energiatakarékos használatra való törekvés (monitor, számítógép kikapcsolása)
- légtechnikai rendszerek besabályozása, jelenlét-érzékelők felszerelése, légtechnikai rendszerek légtömörségének fokozása
- szivattyúk, ventilátorok felülvizsgálata, szükség szerint cseréje
- fűtési, hűtési és légtechnikai besabályozások finomhangolása, épületfelügyeleti rendszerekbe integrálása
- termosztatikus radiátorszelepek beépítése
- a használatnak megfelelő időprogram szerinti vezérlés a használati melegvíz hálózatban (pl. ahol jelentős mennyiségű meleg vizet használnak)

- ablakoknál, ajtóknál a tok és a szárny találkozásánál rugalmas tömítése elhelyezése, ezzel a légzárás javítása (zárszerkezetek javításával, beállításával), ajtóknál huzatfogó kefe felszerelése, ajtócsukó, légfüggöny vagy télen textílfüggöny felszerelése
- hővisszaverő felületű rolók felszerelése, műemlék épületek esetén összecsukható könnyűszerkezetes táblák behelyezése az ablakok közé
- a radiátorok mögött hőtükörlap elhelyezése
- mozgatható árnyékolók felszerelése az üvegfelületek külső oldalán, amelyek nyáron csökkentik a belső hőmérsékletet és a zavaró erős napsütést, ezáltal a gépi hűtés időtartamát csökkenthetik, télen pedig nem csökkentik a megvilágítást és a napsütésből származó hőnyereséget
- almérők beépítése, helyi elszámolás.

Beruházást igénylő intézkedések

- épületburok utólagos hőszigetelése
- nyílászárók cseréje
- árnyékolók felszerelése, reflexiós üvegezés
- fűtési, hűtési, légtechnikai rendszerek korszerűsítése
- fűtési-, hűtési, légtechnikai rendszerek új koncepcióval, csőhálózati és hőleadói rekonstrukciók elemzésével, légszűrő hálózatok átalakítási javaslataival, hővisszanyerő beépítésével
- megújuló energetikai hasznosítás a vizsgált épület környezetében (napkollektor, napelem, levegő/víz hőszivattyús rendszerek, talajszondás hőszivattyús rendszerek, geotermikus energiahasznosítási lehetőségek)

Összegezés

Jelenlegi ismereteink szerint, változatlan szolgáltatási feltételek mellett, a 2022. évi energia árak emelkedésének már 2023. évben is van költségvetési vonzata. Az igazi növekedés a 2024. évre várható (lejárnak az igen kedvező energiavásárlási szerződések), melynek mértékéről ma még nem állnak rendelkezésre pontos információk.

Jelenleg a legfontosabb feladat az, hogy (az egyébként nagy fogyasztású) intézmények tekintetében energetikus szakértő bevonásával készüljön el intézményenként konkrét intézkedési terv (pl: EMIT), és legyen energiahatékonysági felelős megbízva a terv kidolgozására, mert fel kell készülni arra, hogy a határozott időszakra szóló szerződések is megváltozhatnak, illetve az új szerződések esetében a szolgáltatók nagyobb mértékű áremelést, mozgó árakat jelentenek be.

Szintén fontos, hogy az Önkormányzat és intézményei, valamint az Önkormányzat által alapított közfeladatot ellátó társaságok minél előbb elkészítsék terveiket, és megtegyék a szükséges intézkedéseket az energiafelhasználás csökkentésére.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat – *egyszerű többséggel történő* – elfogadására.

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2023. (II. 22.) határozata

Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrízis intézkedési tervének elfogadására

1. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) az energiafelhasználás csökkentése és az energiaköltségek mérséklése

érdekében – a jelen határozat melléklete szerinti – Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrizis intézkedési tervét (továbbiakban: Intézkedési terv) elfogadja.

2. A Képviselő-testület felkéri az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetőit, hogy az energiafelhasználás csökkentésére az Intézkedési tervben foglaltak és saját lehetőségeik figyelembevételével tegyék meg intézkedéseiket.
3. A Képviselő-testület felkéri az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetőit, hogy 2023. március 20. határidővel készítsék el – szükség esetén energetikus szakértő bevonásával - az energiafelhasználás csökkentési terveiket. A terv a beavatkozások költségeit is mutassa be annak érdekében, hogy a Képviselő-testület az egyes intézkedések ügyében, illetve azok költségvonzatára figyelemmel döntést hozzon azok megvalósítására, ütemezésére, fedezetére vonatkozóan.

Határidő: azonnal

2023. március 20. (a 3. pont vonatkozásában)

Felelős: az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetői

Erről értesül:

- 1) Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal – Szolnok,
- 2) Jászberény Város Óvodai Intézménye – Jászberény, Bajcsy-Zsilinszky u. 10.,
- 3) Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat – Jászberény, Magyar utca 1.
- 4) Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény – Jászberény, Hatvani út 35.,
- 5) Jász Múzeum – Jászberény, Táncsics Mihály u. 5.,
- 6) Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ – Jászberény, Ferencesek tere 3/a.,
- 7) Jászkerület Nonprofit Kft. – Jászberény, Bercsényi út 1.,
- 8) Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető NZrt. – Jászberény, Margit-sziget 1.,
- 9) PH valamennyi osztálya – helyben,
- 10) Képviselő-testület valamennyi tagja,
- 11) Irattár.

Jászberény, 2023. február 15.

***Budai Lóránt s.k.
polgármester***

Jászberény Városi Önkormányzat Energiakrízis intézkedési terve

1. Az Önkormányzat intézményei és cégei részére előírjuk a legalapvetőbb energiatakarékossági alapelveket:
 - 26-27 C foknál ne hűtsék le jobban, vagy munkakezdéskor természetes szellőztetéssel csökkentsék a belső hőmérsékletet.
 - 20-21 C foknál (intézménytől függően) ne fűtsék magasabb hőfokra az épületeket.
 - A korábban érvényes, de most a veszélyhelyzetre tekintettel felfüggesztett munkaügyi szabályozások által megengedett hőmérsékleti kereteken belül maradva – az ülőmunka jellegéhez igazodóan – 20 fokra csökkentjük az irodák átlagos fűtési hőmérsékletét. Fűtési protokollt vezetünk be.
 - Hétvégén és munkaszüneti napokon a belső hőmérséklet csökkentjük. Javasolt hőmérséklet 16°C.
 - A leginkább napsütésnek kitett üvegfelületek hővédő fóliával történő bevonása.

Megtakarítás: hűtésnél hőfokonként 4% áramfogyasztás csökkenés, fűtésnél 6 % gázfogyasztás csökkenés

Határidő: azonnal

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

2. Az Önkormányzat intézményei és cégei vezetőinek előírjuk, hogy állítsák össze azon fejlesztések listáját és takarékosági lépéseket, amelyekről az energiaszámla rövid és hosszú távú csökkenése várható.

Megtakarítás: napelemes rendszer telepítés esetén 0-100 % villamos áram költség csökkenés (hálózatra tápláló rendszer esetén). Fűtési rendszer fejlesztés esetén gázkiváltás, szakaszolás megvalósítása (akár 100 %-os gázfogyasztás csökkenés).

Határidő: 2023. március 31.

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

3. Energetikai adatbázis létrehozása a fogyasztási helyekről (PANDA szoftver), illetve a középtávú energetikai beruházási koncepciók megalkotása összhangban az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény szerinti az energiamegtakarítási intézkedési terv készítési kötelezettséggel (EMIT 2023-2027).

Megtakarítás: intézményenként eltérő, középtávon jelentős

Határidő: folyamatos, illetve 2023. március 31.

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

4. A közüvilágítás területén a díszkivilágítási üzemidő rövidítése, továbbá a még nem LED-es lámpatestek cseréje (kb. a város 30-35 %-a még régi típusú).

Megtakarítás: közvilágítási célú villamos áram költségek csökkenése 25-30 %-kal.

Határidő: folyamatos, költségvetési lehetőségekkel összhangban

Felelős: Jászberényi Polgármesteri Hivatala – Városgazdálkodási osztály

5. Belső világítás korszerűsítése, világítási protokoll bevezetése:

- Az önkormányzati tulajdonú épületekben a világítótestekben az izzókat LED izzókra cseréljük, a neon világítótesteket LED panelekkel váltjuk ki az élettartamuk végén.
- A nélkülözhető villamosenergia-fogyasztók kiiktatására, illetve más esetekben a fogyasztás jelentős korlátozására kerül sor (hűtők, hőszigetelők számának minimálisra szorítása, begyűjtése, nyomtatók, számítógépek éjszakai kikapcsolása).
- Az épületek előtereiben és a folyosókon a világítás lekapcsolása, vagy a megvilágítás lényeges csökkentésre kerül.
- Mosdókban és/vagy a folyosókon mozgásérzékelős világítás kiépítése valósul meg.
- Az épületben található világító fényforrások racionalizálása, praktikusán a két fénycsővel működő lámpák esetében az egyik fénycső kivétele, illetve a minimálisan szükséges fényforrásokon felüli lámpák kikapcsolása történne.

Megtakarítás: villamos áram költségek csökkenése 8-10 %-kal.

Határidő: folyamatos, költségvetési lehetőségekkel összhangban

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

6. A ritkán használt épületrészeket (pl. díszterem) csak az események ideje alatt fűtjük és világítjuk, a köztes időszakban csak temperáljuk (kb. 12 C fokon).

Megtakarítás: villamos áram költségek csökkenése 2-5 %-kal. Gázfogyasztás csökkenése 2-3 %-kal.

Határidő: azonnal

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

7. A fűtési időszak kezdetének lehető legkésőbbi időszakra történő eltolása.

Megtakarítás: gázfogyasztás csökkenése 2-5 %-kal

Határidő: folyamatos, (időjárási lehetőségek figyelembe vételével)

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

8. A Karácsonyt követő 2 hétben „közigazgatási szünet” kerül elrendelésre, illetve a fűtési szezonban, kötelezően, minden pénteken távmunka (home office) kerül bevezetésre azokban az intézményekben, ahol ez lehetséges. Ezen időszak alatt az

épületek fűtése lekapcsolásra kerül, illetve csak a minimális – ülmunka végzéséhez nem megfelelő – szinten való temperálásra kerül sor.

Megtakarítás: gázfogyasztás 10-15 %-os csökkentése, és villamos áram fogyasztás 5-10 %-os csökkenése

Határidő: folyamatos

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

9. A nem kötelező feladatot ellátó ingatlanok üzemeltetésének felülvizsgálata, ésszerűsítése, átszervezése, szükség szerinti bezárása.

Megtakarítás: jelentős, épületenként eltérő

Határidő: 2023. augusztus 31.

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői

10. Az Önkormányzat intézményei és cégei tulajdonában lévő gépjárművek használatának csökkentése. Helyi tömegközlekedés átalakítása.

Megtakarítás: akár évi 50-100 millió Ft

Határidő: azonnal

Felelős: Önkormányzat intézményei és cégei vezetői